

MARIN ȘELARU – UN EROU NECUNOSCUT AL ORAȘULUI BABADAG, JUDEȚUL TULCEA

dr. Ligia DIMA¹

Abstract:

Marin Șelaru was born in Urlueasca, Olt County, on April 9, 1895. He spent his childhood years in his native town, not knowing where his steps of youth will take him. In the army, he fights on the front at an important moment for his country: First World War. For this, the War Ministry rewards him with brevets and medals to remind our hero and his family of his courage and his bravery. The author presents important aspects of Marin Șelaru's life, the family story, photographs and documents kept in the family archive.

Keywords: hero, Marin Șelaru, First World War, brevets, photographs

*

Marin Șelaru s-a născut în localitatea Urluieasca, județul Olt, la data de 9 aprilie 1895, tatăl lui se numea Badea Șelaru. Și-a petrecut anii copilăriei în localitatea natală, nebănuind unde o să-l poartă pașii tinereții.

Cu mama mea Ilinca și sora Rarița, Drăgășani, 1933

¹ Institutul de Cercetări Eco-Muzeale "Gavrilă Simion" Tulcea / Biblioteca Județeană "Panait Cerna" Tulcea

În armată ajunge să lupte pe front, într-un moment important pentru țara lui: Primul Război Mondial. Pentru acest lucru, Ministerul de Război îl răsplătește cu Brevete și medalii, care să-i reamintească eroului nostru și familiei sale de curajul și bravura sa.

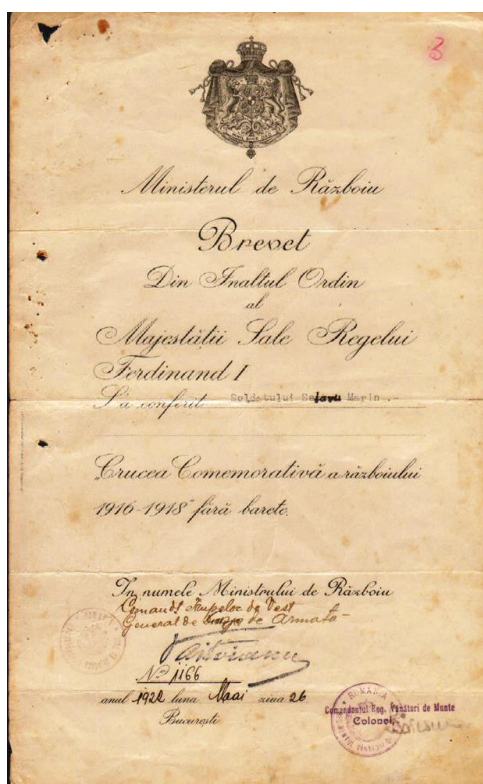
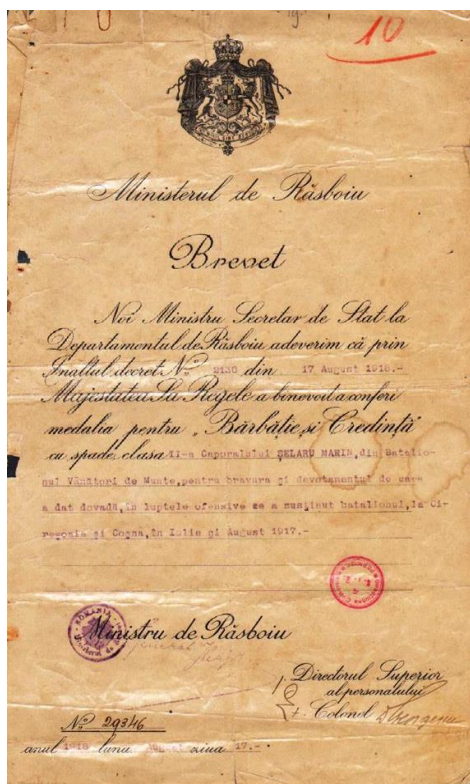

În data de 17 august 1918, Ministerul de Război emite Brevetul cu No 29346 prin care Majestatea Sa Regele binevoiește a-i conferi medalia pentru *Bărbăție și Credință cu spade, clasa II-a* Caporalului Marin Șelaru, din Batalionul Vânători de Munte, pentru bravura și devotamentul de care a dat dovadă, în luptele ofensive ce a susținut batalionul, la Cireșoia și Coșna, în iulie și august 1917.

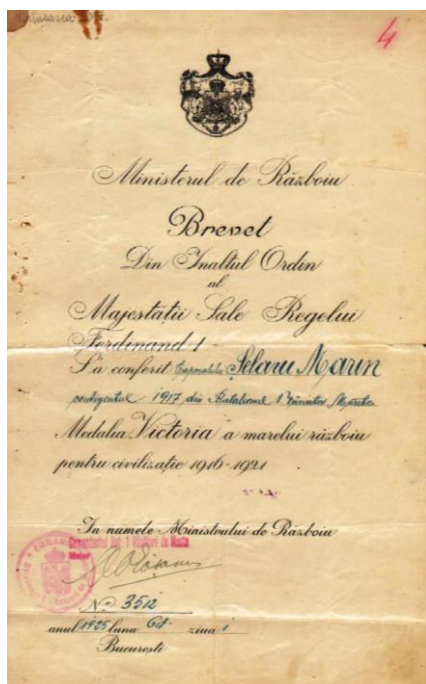
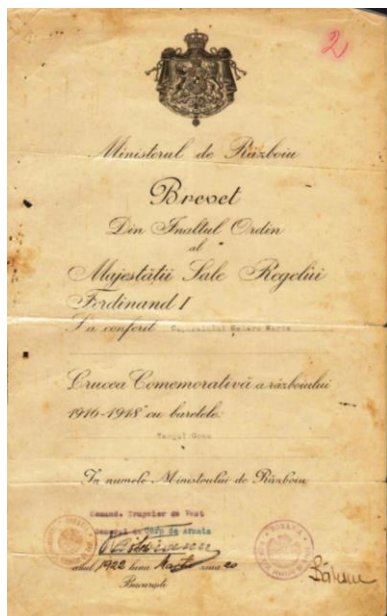
În data de 20 Martie 1922, Ministerul de Război emite Brevetul din Înalțul Ordin al Majestății Sale Regelui Ferdinand I, prin care s-a conferit Caporalului Șelaru Marin, *Crucea Comemorativă a Războiului 1916 - 1918 cu baretele: Târgu Ocna*, în numele Ministerului de Război, semnează Comandantul trupelor de Vest, General de Corp de Armată. Două luni mai târziu, pe 26 mai 1922, Ministerul de Războiu emite Brevet din Înalțul Ordin

al majestății Sale Regelui Ferdinand I, prin care se conferă Soldatului Marin Șelaru, *Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918 fără barete*.

În data de 1 octombrie 1925 Ministerul de Război emite Brevetul cu No 3.512, din Înaltul Ordin al Majestății Sale Regele Ferdinand I, prin care se conferă Caporalului Marin Șelaru, contingentul 1917, din Batalionul 1 Vânători Munte, Medalia "Victoria" a Marelui Războiu pentru Civilizație 1916-1921. În numele Ministerului de Război semnează Comandantul Batalionului 1 Vânători de Munte, Moloșanu.

Toate aceste distincții sunt îndeajuns de concludente pentru a-l considera pe Marin Șelaru un erou!

Dar viața pentru tânărul oltean nu se oprește doar la aceste distincții, are parte de o poveste de dragoste frumoasă. În 28 noiembrie 1926 se căsătorește cu Dumitra Vasiliu, născută la 29 octombrie 1909, în Baia, Raionul Istria.

Au avut parte de o viață frumoasă împreună, dovadă faptul că au avut 5 copii: Șelaru Badea Florin (la rândul său cu 3 copii: Șelaru Adrian, Șelaru Marian Valentin, Șelaru Florin); Șelaru Gheorghe (cu 1 copil: Gonzalez Theresa Viorica); Șelaru (Nogodă) Cristina (1 copil: Gigel); Șelaru (Mehedințeanu) Lenuța (cu 3 copii: Costel, Mituș, Mircea) și Șelaru (Neață) Silvia.

Slatina, 1927

Hamangia, 1936

Cei care le-au călăuzit pașii, și au fost alături de cei doi soți, au fost nașii lor, familia inginerului George C. Măinescu, cel care a contribuit la dezvoltarea căilor ferate din Dobrogea.

După lăsarea la vatră, în anul 1920, pentru Marin Șelaru începe o nouă etapă a vieții. Una dintre nepoatele lui Marin Șelaru, Tereza, ne relatează din amintiri ce s-a întâmplat în viața bunicului ei:

Cred că avea 27 sau 28 de ani pe atunci. Făceau instrucție la Târgu Neamț, tatamare îmi povestea că știa să schieze. În 1917, vara au început luptele la Oituz și Mărășești, dar el nu a fost acolo. Compania lui trebuia să se duca la Onești dar a rămas și a luptat la Cireșoia și Coșna. Îmi spunea că era frig afară, se apropia iarna, făceau instrucție în condiții grele, nu aveau echipament bun și mărșăluiau km întregi pe jos pentru că le ziceau că este pentru unire. Au primit și ajutoare din Ardeal cu alte batalioane de ardeleni. Era un om vânos, nu s-a îmbolnăvit de boli grele dar a suferit de foame și frig. Ne povestea că nemții bombardau peste tot și mulți au murit pe front sau de mari epidemii. Aveau moralul căzut, dar olteanul nostru nu s-a lăsat învins și a răbdat tot. Povestea cu lozinca "pe aici nu se trece" de la Mărășești este adevărată, nu e o legendă, ei au folosit-o. Unde au rămas cu compania lor, au luptat cu arma în mână și au oprit înaintarea nemților (atunci era imperiul austro-ungar). Ne povestea că oamenii de seamă și de cultură îi încurajau, scriitori, dar nu-mi amintesc de cine spunea. Chiar regele le trimitea mesaje de încurajare.

După aceea, batalionul lui a avut comandamentul la Bistrița, în campania 1918-1919 în munții Apuseni, Sibiu și Cluj. În 1920 este lăsat la vatră, batalionul lor se desființase. Nu mai știu exact unde anume s-a dus, cred că un timp la Urluiasca, lângă Drăgășani, de unde era. După aceea a revenit la București, unde era neica Ion, cumnatul lui. A intrat să lucreze la

CFR pentru că reîncepuseră lucrările căilor ferate cu ajutorul armatei, și el, ca fost erou de război, avea dreptul. Bucata de cale ferată Medgidia – Tulcea s-a reînceput după Primul Război Mondial în mai multe etape. Tatamare a intrat să lucreze la acest proiect cu inginerul George C. Măinescu, nașul lui tăticu, ca administrator al companiei de construcții. A ajutat la remodelarea gării din Medgidia și la construcția gărilor pe linia ferată Medgidia-Tulcea. În 1924 ajunseseră cu construcția până la Baia. Avea 35 ani, cred. În 1925, ajunge cu construcția până la Babadag.

La Baia, campamentul de construcții avea nevoie de alimente pentru muncitori. Tatamare, ca administrator, conducea Cantina Marin Șelaru. Fiecare muncitor avea ca bon de intrare niște monede pe care scria “Cantina Marin Șelaru”. Se aprovizionau cu legume de la marea grădina a lui Ganea Vasiliu din Baia. Unchiu Slave Vasiliu, fratele lui mamarea, le ducea proviziile, dar, câteodată, și mamarea, care avea doar 15 ani. Mamarea îmi povestea ca nea Marin Șelaru, de 35 de ani, s-a îndrăgostit de ea și cerea mereu ca ea să le aducă proviziile. Așa că după un an, Marin Șelaru cere mâna Dumitrei Vasiliu de 16 ani și se căsătorește. Luna de miere au petrecut-o la Constanța, au o poză împreună la Cazinoul de pe faleză.

Au locuit un an în casa lui Gane Vasiliu, la Baia, dar în 1925, când au ajuns cu lucrările la Babadag, tatamare a văzut multe pământuri părăsite, ca după război, și le-a cumpărat. A cumpărat casa bulgărească unde au trăit și pământul din spate. I-a plăcut Babadagul cu pădurile și lacul, lumea părea liniștită. S-a mutat cu mamarea la Babadag și el a continuat să lucreze la căile ferate. Nu s-a mai întors la Olt, dar avea pământuri și acolo.

În 1927 se naște primul copil a lui Marin și al Dumitrei, la Babadag, botezat de către inginerul Gheorghe Măinescu cu numele de Gheorghe Șelaru, adică tăticu. După aceea, tanti Silvia, tanti Lenuța, tanti Cristina și la urmă Florin. Între tata și Florin erau 17 ani diferență. În 1940, datorită presiunii Germaniei, România cedează Bulgariei Cadrilaterul. Începe evacuarea populației din Cadrilater. Cum Gane Vasiliu era bulgar, nu a vrut să plece. A rămas la Baia cu copiii lui: Dumitra, adică mamarea, tanti Marica, tanti Frusina, tanti Elena și unchiul Slave. Cealaltă fiică, tanti China, a plecat cu alte rude spre Cadrilater, pentru că se căsătorise cu unchiul Velichiu la (Veliko) Târnovo.

Așa au fost despărțite familii întregi, așa cum a fost și cu Basarabia.

În Al Doilea Război Mondial, tatamare nu a participat, avea deja familie.

Nepoții din Bulgaria

După ce comuniștii au ajuns la putere, cu guvern impus de bolșevicii ruși, între 1948-1950 începe prima etapa de naționalizare. Au început cu imobilele industriașilor din marile orașe, apoi a moșierilor, bancherilor, ale comercianților evrei și a tuturor care comuniștii îi considerau burghezi.

A doua etapa a fost în 1950-1962, așa numita colectivizare, în regiunile cu mult pământ, unde nu era industrie, așa cum era și Babadagul. Mi-aduc aminte că bunicii materni aveau herghelii, case și mult pământ, dar le-au luat tot.

Pentru a intimida pe mulți, acești latifundiști, comuniștii au început arestările sub pretexte chiar absurde. Și chiar dacă tatamare nu a fost chiabur prin moștenire ci și-a cumpărat averea după Primul Război, l-au considerat ca atare, chiabur, cu origine socială "nesănătoasă", și l-au arestat în 1953, fără să țină cont că era erou de război. Asta ca să dea exemplu de aplicare a noilor legi comuniste și ca să-i forțeze să cedeze averile.

Gheorghe Șelaru, tatăl meu, de 24 de ani, era pe atunci contabil la Spitalul din Babadag. Acolo a cunoscut-o pe mama, Catrina Toader, care fusese repartizată ca asistentă medicală de la Spitalul Colțea, din București, încă din 1947. S-au căsătorit în 1952, dar cum tata și-a exprimat indignarea

și repudiul față de comuniști, mai ales că pe tatamare i-l arestaseră, a fost amenințat că va fi și el arestat. La îndrumarea lui tatamare a trebuit să fugă cu mama din Babadag și s-au ascuns la Fetești, unde au primit imediat servicii la Spitalul de acolo. Norocul a fost că directorul spitalului, Dr. Gârbea, era anticomunist.

Tatamare a stat câteva luni în pușcăria comunistă și, pentru a-l elibera, și pentru ca tăticu să se poată întoarce, a semnat un acord de cedare a averii în favoarea noului guvern comunist. Practic, i se confiscase averea și fusese șantajat ca să fie eliberat numai dacă ceda proprietățile.

Nu a fost singurul, în toată România se acționa așa.

În casele confiscate deja se mutaseră noii nomenclaturiști comuniști, bande de ignoranți analfabeți. Ce este mai ridicol, ceea ce îmi povestea tăticu, este că din aceste bande făceau parte, cel puțin în Babadag, foștii legionari care își scosese rășile verzi și le înlocuiseră cu cele roșii. Vorba aia: Pleacă-ai noștri, vin-ai noștri, noi rămânem tot ca proștii. Cu mulți din aceștia, atât tatamare cât și tăticu au avut multe probleme, mai ales tăticu care îi înjura pe unde îi găsea.

Din toată averea, lui tatamare i se lăsase casa și pământul din spate, dar și o parte unde este casa noastră, calculând-se în funcție de cei 5 copii ai lui Marin Șelaru, plus ei doi, adică șapte membri. Dacă nu avea familie numeroasă nu li se lăsa această cantitate de teren.

În 1954 mă nasc eu la Fetești și în 1955 tăticu a putut să se întoarcă la Babadag, locuind, la început, cu bunicii, dar în 1960, termină de construit casa și se mută la casa lui. Eu aveam doar 5 ani și mi-aduc aminte ca acuma. Trauma comunismului a însoțit de-a lungul vieții familia noastră, în special pe tatamare și tăticu, celelalte erau fete, pe care le-a măritat, iar Florin era prea mic ca să înțeleagă. Nu am fost considerați bun exemplu pentru "moralitatea comunistă", mai ales eu care m-am ales cu un exil forțat, ca apatrid. În așa fel era înverșunat tatamare împotriva comuniștilor că de mică auzeam cum visa că americanii vor veni să ne elibereze. Când auzea avioane pe cer, spunea: "Gica, auzi, sunt avioane americane, vin americanii, ne vor elibera"... Săracul, a murit cu oful acesta în 1970, la vârsta de 81 sau 82 de ani, făcuse comoție cerebrală. Tocmai neica Ion, care se mutase după război de la București din nou la Urluiasca, era în vizită în Babadag. Eu eram elevă de liceu, în clasa a 10-a.

De-a lungul anilor, tata a avut multe probleme pentru că nu accepta guvernul comunist, fiind de multe ori arestat de procuratura din Babadag,

dar, cum era bine pregătit și le dădea cu legile lor în cap, nu aveau ce să mai spună și îi dădeau drumul. La câțiva ani după venirea lui Nicolae Ceaușescu la putere, s-a pensionat pe caz de boală, pentru că l-au obligat să se facă membru al Partidului Comunist, condiție ca să poată continua ca șef al Secției Financiare din Babadag. În 1969 a ieșit la pensie pe caz de boală din cauza accidentului de fotbal pe care l-a avut. În 1970, bunicul moare, iar Dumitra, soția lui și bunica mea, a murit după cutremurul din 1977.